

GRÉPIABBR

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1° Ο ΠΑΡΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ, ΠΟΥ ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ* Η ΟΠΟΙΑ ΕΡΓΑΣΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 2017 ΩΣ ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ ΤΟΥ 2020, ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΕΝΑΝ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟ ΜΕΤΑΞΥ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΑΡΧΩΝ:

- να γίνουν όσο το δυνατόν λιγότερες αλλαγές στις ισχύουσες πρακτικές·
- να δημιουργηθεί ένα σύστημα με τη μεγαλύτερη δυνατή συνάφεια·
- να προτιμηθούν συντομογραφίες αντί κωδικών (π.χ. ο κωδικός *IGF* είναι δυσνόητος για έναν μη ειδικό και για αυτό προτείνεται η συντομογραφία *IG France*). Ειδικότερα, όπου αυτό είναι δυνατό και δεν αντιβαίνει ιδιαίτερα σε ήδη μακροχρόνιες πρακτικές, έγινε προσπάθεια να υπάρχει γενική χρήση συντομογραφιών του τύπου «I. xxx» (σύμφωνα με το πρότυπο «P. xxx» που χρησιμοποιείται για εκδόσεις παπύρων).
- ακολουθώντας το πρότυπο της Checklist των παπυρολόγων, να είναι ο κατάλογος όσο το δυνατόν σαφέστερος και για τους μη «επιγραφικούς», δηλαδή για όλους όσους ασχολούνται με την αρχαιότητα, αλλά και για ευρύτερες ομάδες: λατινιστές, μελετητές των λατινογενών γλωσσών και του ρωμαϊκού δικαίου, φιλολόγους, παπυρολόγους, νομικούς, αρχαιολόγους κλπ.

Ωστόσο, αυτές οι τέσσερις αρχές είναι ασυμβίβαστες μεταξύ τους, μετά από δύο σχεδόν αιώνες επιστημονικών δημοσιεύσεων που ακολουθούσαν διαφορετικές παραδόσεις και μοντέλα. Έτσι, η πρόταση κάποιων κανόνων και η αναζήτηση της μεγαλύτερης δυνατής ομοφωνίας είναι προϊόν συμβιβασμού.

Αυτός ο συμβιβασμός ανάμεσα σε ισχύουσες πρακτικές και μελλοντικούς κανόνες είχε ως αποτέλεσμα η επιτροπή να μην μπορεί πάντοτε να υιοθετήσει απόλυτα τους κωδικούς που έχουν προτείνει οι ίδιοι οι εκδότες επιγραφικών συλλογών. Ελπίζουμε να δεχθούν αυτές τις προτάσεις αλλαγών στις γεωγραφικές και θεματικές περιοχές τους, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τους τις αλλαγές που τους φαίνονται αποδεκτές ή φυσιολογικές σε άλλες περιοχές. Είναι αναπόφευκτο σε έναν κατάλογο που περιλαμβάνει πάνω από 500 συντομογραφίες να βρει κάποιος ορισμένες συντομογραφίες που δεν τον ικανοποιούν απόλυτα.

2° ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ, ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ, ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ:

Ο κανόνας για τα γεωγραφικά συντάγματα επιγραφών είναι *I. τόπος* (+ εκδότης, όπου χρειάζεται).

Για να γίνει διάκριση ανάμεσα σε διαδοχικές ή συμπληρωματικές συλλογές για την ίδια πόλη, προτείνεται, ακολουθώντας την πρακτική των παπυρολόγων, να επισυνάπτεται στο όνομα του τόπου και το όνομα του συγγραφέα: π.χ. *I.Cos Paton*. Προτιμήθηκε να αποφεύγεται όσο είναι δυνατόν η χρήση χρονολογιών στις συντομογραφίες, γιατί αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε σύγχυση με τον αριθμό που ακολουθεί και παραπέμπει στο επιγραφικό κείμενο.

Ο στόχος είναι να μπορεί κανείς να αναγνωρίσει το ταχύτερο δυνατόν και χωρίς αμφιβολία τις πηγές και τη γεωγραφική τους προέλευση, π.χ. σε ένα κατάλογο μαρτυριών μιας λέξης. Π.χ. «ἀπροφασίστως»: Thuc. I 49, VI 72 ; Plb. I 55, 4 ; Plut. Mor. 64d ; Dion Cassius XXXVIII 39, 5 ; *IG II²* 558, 12 ; *F. Delphes* III 4, 362, 16 ; *I. Thrake Aeg.* 8, 6 ; *I. Délos* 1519, 7 ; *I. Magnesia* 38, 21 ; *I. Sestos* 1, 19 ; *I. Rhamnous* 49, 20 ; *I. Cret.* IV 186, 14 ; *P. Ryl.* 66, 8 ; *P. Oxy.* 3071, 6 ; *P. Apoll.* 72, 3.

Έγινε προσπάθεια να αποφευχθούν συντομογραφίες τοπωνυμίων που θα καθιστούσαν τη συντομογραφία απόκρυφη: επομένως *I.Délos* (όχι *ID*). Διατηρήθηκε η μορφή του τοπωνυμίου που χρησιμοποιήθηκε στη γλώσσα της ίδιας της έκδοσης: επομένως *I.Callatis* και *I.Kibyra*; *I.Cos Paton* και *I.Kos Bosnakis*. Ωστόσο, για να μη γίνει η χρήση των συντομογραφιών πολύ δύσκολη για τους χρήστες μη γαλλικών πληκτρολογίων, δεν τηρήθηκε ο τονισμός του κεφαλαίου γράμματος (που δεν είναι υποχρεωτικός στη Γαλλική): επομένως *I.Epidamne* (όχι *I.Épidamne*). Για τους τίτλους βιβλίων

* Αυτή η επιτροπή, στην οποία κατεβλήθη προσπάθεια να υπάρχει ευρεία και αποτελεσματική εκπροσώπηση των βασικών εκδόσεων αναφοράς και εκδοτικών σειρών, αποτελείτο από τους A. Χανιώτη, Th. Corsten, D. Feissel, P.-L. Gatiier, Kl. Hallof, M. Χατζόπουλο, S. Orlandi, R. Parker, D. Rousset και Chr. Schuler.

που δεν είναι στο λατινικό αλφάβητο έγινε μεταγραφή ή προσαρμογή του τοπωνυμίου σε λατινικούς χαρακτήρες στην ονομαστική: επομένως *I.Chersonesos*, *I.Oropos*, *I.Rhamnous*.

Όταν ένα βιβλίο περιέχει στον τίτλο του τα ονόματα δύο πόλεων, αυτά τα ονόματα διακρίνονται με την παρεμβολή κενού διαστήματος: *I.Hadrianoi Hadrianeia* (ούτε *I.Hadrianoi-Hadrianeia* ούτε *I.Hadrianoi/Hadrianeia*).

Θεωρήθηκε προτιμητέο το γεωγραφικό όνομα να ακολουθεί αμέσως μετά το πρόθεμα *I.*, π.χ. *I.Egypte prose* (όχι *I.prose Egypte*). Οι λέξεις των συντομογραφιών αρχίζουν με κεφαλαίο γράμμα, σε οποιαδήποτε γλώσσα, εκτός από λέξεις που αποτελούν συμπλήρωμα: *I.Syringes*, αλλά *I.Portes du désert*. Το ίδιο ισχύει και για επίθετα που προηγούνται ενός ονόματος: *I.Dor.Inseln*.

Εκτός από τα προθέματα *I.Chr.* και *I.Jud.* που χρησιμοποιούνται συμβατικά, αποφεύγεται ο εκλατινισμός μη λατινικών τίτλων.

Στις περιοχές και πόλεις όπου υπάρχουν και λατινικές και ελληνικές επιγραφές και με την προοπτική αυτός ο κατάλογος να επεκταθεί και στη λατινική επιγραφική, η συντομογραφία ενός συντάγματος που είναι αφιερωμένο αποκλειστικά ή κυρίως σε ελληνικές επιγραφές αρχίζει με το πρόθεμα *IG*: επομένως *IG España Portugal*, *IG France*, *IG Napoli*.

Κατάλογοι Μουσείων: δημιουργήθηκε ομοιομορφία στη μορφή *I. Mus. Burdur*, *I. Mus. Konya*, **εκτός από** *I. British Mus.*

3° ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΗ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ· ΑΛΛΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Οι δημοσιεύσεις που περιλαμβάνουν **ΚΑΙ** μια ιστορική μελέτη **ΚΑΙ** ένα γεωγραφικό σύνταγμα επιγραφών ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ να συντομογραφούνται με την απλή μορφή «*I. ...*». Κατά συνέπεια, προτείνεται η συντομογραφία *Helly, Gonnoi* και **ΟΧΙ** *I. Gonnoi*.

Γίνεται επομένως διάκριση ανάμεσα σε ένα σύνταγμα επιγραφών, ακόμα κι όταν έχει σχόλια ή εκτενή σχολιασμό, π.χ. *I.Claros mémoires*, και μια ιστορική μονογραφία που περιλαμβάνει και ένα σύνταγμα επιγραφών, π.χ. *Nachtergaele, Galates*. Παρομοίως, γίνεται διάκριση ανάμεσα στο *Dubois, Dialecte arcadien* (γραμματική και συλλογή κειμένων, επομένως συντομογραφία που περιλαμβάνει και το όνομα του συγγραφέα) και *I.dial. Sicile*, που είναι απλώς συλλογή κειμένων, επομένως συντομογραφία χωρίς το όνομα του συγγραφέα.

Η ίδια αρχή ισχύει για συλλογές μελετών (*Kleine Schriften*· π.χ. *Holleaux, Études*) και κλασικές μελέτες (*Robert, Noms indigènes*).

Όταν η συντομογραφία περιλαμβάνει δύο συγγραφείς, τα δύο ονόματα δεν συνδέονται με «/», αλλά με παύλα (= Unicode 2011) ανάμεσα σε κενά διαστήματα: *Heberdey - Kalinka*. Συνεπώς ΔΕΝ γίνεται σύγχυση ανάμεσα σε *Heberdey - Kalinka* [= δύο συγγραφείς] και *Carrez-Maratray* [ένας συγγραφέας· απλή παύλα].

4° ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Αυτός ο κατάλογος δεν επιδιώκει να επέμβει ρυθμιστικά στις τυπογραφικές ιδιομορφίες των διαφορετικών γλωσσών και χωρών· έτσι, καθένας μπορεί να γράφει, σύμφωνα με τις ιδιαίτερες εκδοτικές ή εθνικές παραδόσεις, *I.Stratonikeia* ή *I. Stratonikeia* ή *I.Stratonikeia* ή *I. Stratonikeia*. Αντίθετα, η επιτροπή δεν συνιστά τη μορφή *IStratonikeia* (χωρίς τελεία).

Αυτός ο κατάλογος δεν επιδιώκει να επέμβει ρυθμιστικά στις συντομογραφίες των περιοδικών. Μπορεί κανείς να χρησιμοποιεί τις συντομογραφίες του *DAI*, της *L'Année philologique* ή του *AJA*.

Αυτός ο κατάλογος δεν επιδιώκει να είναι εξαντλητικός, επομένως δεν αποτελεί βιβλιογραφικό οδηγό της ελληνικής αλφαβητικής επιγραφικής. Ιδιαίτερα, δεν περιλαμβάνει κάποια άρθρα σε περιοδικά που αποτελούν μικρά συντάγματα επιγραφών διαφόρων πόλεων· σε αυτές τις περιπτώσεις, μπορεί κανείς να συνεχίζει να κάνει παραπομπή στα περιοδικά.

Όσο αφορά στον τόπο έκδοσης, εδώ αναφέρεται μόνο μια πόλη, δηλαδή η πρώτη πόλη που αναγράφεται στο βιβλίο και στη γλώσσα που χρησιμοποιεί το βιβλίο.

Μελλοντική διαμόρφωση του καταλόγου· αυτός ο κατάλογος θα συμπληρώνεται σε τακτικά διαστήματα για τις νέες συλλογές και τα έργα αναφοράς και νέες συντομογραφίες, σύμφωνα με τις αρχές που προτείνονται εδώ. Οι μελλοντικοί συγγραφείς συλλογών και έργων μπορούν, ακολουθώντας στο σημείο αυτό την πρακτική των παπυρολόγων, να δηλώνουν στις δημοσιεύσεις τους τη νέα συντομογραφία και, όπου χρειάζεται, να έρχονται εκ των προτέρων σε συνεννόηση με τα τωρινά και μελλοντικά μέλη της επιτροπής για την επιλογή μιας συντομογραφίας που θα γίνει γενικά αποδεκτή.